

KOMMISSIONEN FOR DE EUROPÆISKE FÆLLESSKABER

Bruxelles, den 05.04.2004
KOM(2004)230 endelig

RAPPORT FRA KOMMISSIONEN

i medfør af artikel 6 i Rådets rammeafgørelse af 26. juni 2001 om hvidvaskning af penge, identifikation, opsporing, indefrysning eller beslaglæggelse og konfiskation af redskaber og udbytte fra strafbart forhold

{SEC(2004)383}

INDHOLDSFORTEGNELSE

1.	Indledning	3
1.1.	Baggrund.....	3
1.2.	Metode og kriterier for evalueringen af rammeafgørelsens gennemførelse	4
1.2.1.	Rammeafgørelser i henhold til artikel 34, stk. 2, litra b), i traktaten om Den Europæiske Union	4
1.2.2.	Evalueringskriterier.....	4
1.2.3.	Evalueringskontekst	5
1.3.	Rammeafgørelsens generelle formål.....	7
1.4.	Rapportens generelle formål	7
2.	Analyse Af Nationale Foranstaltninger med henblik på gennemførelsen af rammeafgørelsen.....	7
2.1.	Artikel 1: Forbehold vedrørende 1990-konventionen.....	7
2.1.1.	Artikel 1, stk. a): Forbehold vedrørende artikel 2 i 1990-konventionen.....	8
2.1.2.	Artikel 1, stk. b): Forbehold vedrørende artikel 6 i 1990-konventionen	12
2.2.	Artikel 2: Sanktioner	15
2.3.	Artikel 3: Konfiskation i værdi	16
2.3.1.	Indenlandske retssager	17
2.3.2.	Udenlandske retsanmodninger	19
2.4.	Artikel 4: Behandling af anmodninger om bistand	21
2.5.	Artikel 7: Geografisk anvendelse.....	22
3.	Konklusioner	22

1. INDLEDNING

1.1. Baggrund

I henhold til artikel 6 i Rådets rammeafgørelse af 26. juni 2001 om hvidvaskning af penge, identifikation, opsporing, indefrysning eller beslaglæggelse og konfiskation af redskaber og udbytte fra strafbart forhold¹ (i det følgende benævnt "rammeafgørelsen") skal Kommissionen udarbejde en skriftlig rapport om de foranstaltninger, medlemsstaterne har truffet for at efterkomme rammeafgørelsen.

I henhold til samme artikel, stk. 1, skulle medlemsstaterne senest den 31. december 2002 have truffet de nødvendige foranstaltninger for at efterkomme rammeafgørelsen. I henhold til artiklens stk. 2 skulle medlemsstaterne senest den 1. marts 2003 have meddelt Rådets generalsekretariat og Kommissionen teksten til de bestemmelser, der gennemfører deres forpligtelser ifølge rammeafgørelsen i national ret, samt eventuelle notifikationer i henhold til artikel 40, stk. 2, i Europarådets konvention af 1990 om hvidvaskning, efterforskning samt beslaglæggelse og konfiskation af udbyttet fra strafbart forhold (i det følgende benævnt "1990-konventionen"). Rådet skulle inden den 31. december 2003 kontrollere, om medlemsstaterne har truffet de nødvendige foranstaltninger for at efterkomme rammeafgørelsen.

Værdien af den foreliggende rapport afhænger derfor i vidt omfang af, om de nationale oplysninger, Kommissionen har modtaget, er fremsendt rettidigt og af den fornødne kvalitet. Kommissionen erindrede medlemsstaterne om deres forpligtelse i to breve fremsendt henholdsvis den 9. december 2002 og den 21. februar 2003. Den 1. marts 2003 havde dog kun seks medlemsstater (Frankrig, Finland, Tyskland, Nederlandene, Sverige og Det Forenede Kongerige) meddelt Kommissionen, hvilke foranstaltninger de havde truffet for at implementere rammeafgørelsen. I juni 2003 havde tolv medlemsstater (de førnævnte plus Belgien, Danmark, Grækenland, Spanien, Irland og Luxembourg) givet Kommissionen oplysninger om rammeafgørelsens gennemførelse, og endelig svarede Italien som den 13. medlemsstat den 31. oktober 2003.

Der er dog stor forskel på de oplysninger, Kommissionen har modtaget, navnlig med hensyn til hvor fyldestgørende de er. Det fremgår af tabellen i bilaget {SEC(2004)383}, som indeholder en oversigt over de af medlemsstaterne fremsendte oplysninger. Det er ikke alle medlemsstaterne, der har fremsendt teksten til gennemførelsesbestemmelserne eller teksten til notifikationerne vedrørende 1990-konventionen, således som det kræves i rammeafgørelsen. Nogle medlemsstater henviste blot til udkast til ny lovgivning. De manglende oplysninger er i videst muligt omfang efterfølgende indhentet med god hjælp fra de kontaktpersoner, hovedparten af medlemsstaterne har udpeget.

Man skal desuden være opmærksom på, at visse medlemsstater, bl.a. Danmark, har været nødsaget til at ændre visse nationale bestemmelser for at efterkomme rammeafgørelsen. Andre, bl.a. Spanien, Italien og Luxembourg, forbereder lovgivning, som endnu ikke er trådt i kraft. Grækenland oplyste, at et særligt lovudvalg var i færd med at udarbejde nationale gennemførelsesbestemmelser, men teksten til disse blev ikke tilsendt Kommissionen. Sverige er i færd med at undersøge, hvorvidt der er behov for ny lovgivning for at efterkomme rammeafgørelsen, for så vidt angår forbeholdene vedrørende 1990-konventionen. Frankrig nævnte udtrykkeligt, at landets gældende lovgivning i forvejen var i overensstemmelse med

¹ EFT L 182 af 5.7.2001, s. 1.

rammeafgørelsen. Det samme må formodes at være tilfældet i de øvrige medlemsstater, som ikke har gjort opmærksom på særlige gennemførelsesbestemmelser. Det Forenede Kongerige har indført ny lovgivning på området, men er dog af den opfattelse, at den tidligere lovgivning i forvejen var i overensstemmelse med rammeafgørelsen.

Endelig skal det oplyses, at Kommissionen den 1. november 2003 ikke havde modtaget oplysninger fra Østrig og Portugal. Rapportens gennemgang af de meddelte oplysninger omfatter således ikke disse to medlemsstater, med undtagelse af gennemførelsen af artikel 1, hvilket er nærmere forklaret nedenfor.

1.2. Metode og kriterier for evalueringen af rammeafgørelsens gennemførelse

1.2.1. Rammeafgørelser i henhold til artikel 34, stk. 2, litra b), i traktaten om Den Europæiske Union

Rammeafgørelsen er baseret på traktaten om Den Europæiske Union (EU-traktaten), særlig artikel 31, stk. a), c) og e), og artikel 34, stk. 2, litra b).

En rammeafgørelse kan som retligt instrument bedst sammenlignes med et direktiv². Begge er bindende for medlemsstaterne med hensyn til det tilsigtede mål, men overlader det til de nationale myndigheder at bestemme form og midler for gennemførelsen. Kommissionen kan ikke gå til Domstolen – i hvert fald ikke som EU-retten er formuleret i dag – for at forlange en rammeafgørelse gennemført i national ret. Domstolen kan dog afgøre alle tvister mellem medlemsstaterne vedrørende fortolkningen eller anvendelsen (herunder transponeringen) af det nævnte retlige instrument³. Eventuel udøvelse af denne ret forudsætter et solidt faktisk grundlag, som Kommissionens rapport kan bidrage til at opbygge med udgangspunkt i de fremsendte oplysninger.

1.2.2. Evalueringskriterier

For at kunne vurdere objektivt, om EU-bestemmelser er gennemført i fuldt omfang af en medlemsstat, er der udviklet nogle generelle kriterier i relation til direktiver, som med visse ændringer også kan anvendes på rammeafgørelser. Det drejer sig om følgende:

1. Form og midler for opnåelsen af det tilsigtede resultat skal vælges på en måde, som sikrer, at direktivet virker effektivt under hensyntagen til dets formål⁴.
2. Hver medlemsstat er forpligtet til at gennemføre direktiver på en måde, som opfylder kravene om fuldstændig klarhed og sikkerhed med hensyn til retsstillingen, og skal følgelig transponere direktivernes bestemmelser i national lovgivning med bindende virkning⁵.
3. Transponeringen indebærer ikke nødvendigvis indarbejdelse af den nøjagtige ordlyd i en udtrykkelig lovbestemmelse; en generel lovkontekst (f.eks. fyldestgørende eksisterende foranstaltninger) kan være tilstrækkeligt, så længe

² EF-traktatens artikel 249.

³ EU-traktatens artikel 35, stk. 7.

⁴ Jf. relevant retspraksis om gennemførelsen af direktiver: sag 48/75 *Royer*, Sml. 1976, s. 497 (mere specifikt s. 518).

⁵ Jf. relevant retspraksis om gennemførelsen af direktiver: sag 239/85, *Kommissionen mod Belgien*, Sml. 1986, s. 3645 (mere specifikt s. 3659). Se også sag 300/81, *Kommissionen mod Italien*, Sml. 1983, s. 449 (mere specifikt s. 456).

direktivet er gennemført i fuldt omfang på en tilstrækkelig klar og koncis måde⁶.

4. Direktiver skal gennemføres inden for den i de enkelte direktiver fastsatte frist⁷.

Begge retlige instrumenter er bindende "med hensyn til de tilsigtede resultater". Det kan defineres som en retlig eller reel situation, som i fornødent omfang værner om den interesse, som det retlige instrument i henhold til traktaten skal sikre⁸.

Den i henhold til rammeafgørelsens artikel 6 krævede generelle vurdering af, i hvilket omfang medlemsstaterne har efterkommet rammeafgørelsen, er så vidt muligt baseret på de ovennævnte kriterier.

1.2.3. *Evalueringskontekst*

Det er på sin plads at komme med et par indledende bemærkninger om evalueringsrapporten. For det første skal man være opmærksom på den retlige kontekst omkring og opfølgningen på evalueringsrapporten. Som nævnt har Kommissionen mulighed for inden for første søjle at indlede en overtrædelsesprocedure mod en medlemsstat. Eftersom EU-traktaten ikke hjemler denne mulighed, har den foreliggende rapport naturligvis en anden karakter og et andet formål end en rapport om medlemsstaternes gennemførelse af et direktiv under første søjle, men eftersom Kommissionen er fuldt ud tilknyttet arbejdet på områderne under tredje søjle⁹, er det rimeligt at give den i opdrag at foretage en konkret vurdering af gennemførelsesforanstaltningerne for at sætte Rådet i stand til at afgøre, om medlemsstaterne har truffet de nødvendige foranstaltninger for at efterkomme rammeafgørelsen.

For det andet er det område, der her er reguleret, af en særlig karakter. Rammeafgørelsen tager sigte på at effektivisere bekæmpelsen af hvidvaskning af penge og indføre et mindstemål af harmonisering af sanktionerne for denne type lovovertrædelser. Selv om systemerne i hovedparten af medlemsstaterne synes at være konvergerende, består der stadigvæk forskelle, navnlig med hensyn til konfiskation af udbyttet fra strafbart forhold. Ved vurderingen af, hvorvidt medlemsstaterne har iværksat de fornødne foranstaltninger for at leve op til deres forpligtelser på disse områder, skal der i videst muligt omfang tages hensyn til deres generelle strafferetlige system.

Et andet særligt træk ved denne rammeafgørelse, man skal holde sig for øje ved afgrænsningen af rapportens emneområde, er sammenhængen mellem rammeafgørelsen og 1990-konventionen, hvortil der henvises i rammeafgørelsens artikel 1 og 2 og i mindre omfang artikel 3. Kommissionen har begrænset rapportens emneområde til spørgsmålet om tilbage-trækning af forbehold uden at komme ind på substansen i de forpligtelser, der følger af artikel 2 og 6 i 1990-konventionen. Specielt med hensyn til artikel 2 forsøger Kommissionen derfor ikke i rapporten at vurdere, om de lovovertrædelser, hvortil der henvises i konventionens

⁶ Jf. relevant retspraksis om gennemførelsen af direktiver, f.eks. sag 29/84, *Kommissionen mod Tyskland*, Sml. 1985, s. 1661 (mere specifikt s. 1673).

⁷ Jf. materiel retspraksis om gennemførelsen af direktiver, f.eks. sag 52/75, *Kommissionen mod Italien*, Sml. 1976, s. 277 (mere specifikt s. 284). Der kan mere generelt henvises til Kommissionens årsberetninger om kontrollen med gennemførelsen af EU-retten, f.eks. KOM(2001)309 endelig.

⁸ Jf. Kapteyn, PJG og Verloren van Themaat, P.: *Introduction to the Law of the European Communities*, tredje udgave, 1998, s. 328.

⁹ EU-traktatens artikel 36, stk. 2.

artikel 6, stk. 1, litra a) og b), er omhandlet i national ret, men kun om de nationale bestemmelser, der hævdes at implementere de pågældende artikler, opererer med de maksimums- og minimumsstraffe, der kræves i rammeafgørelsen.

Endelig skal det understreges, at man siden rammeafgørelsens ikrafttræden yderligere har overvejet spørgsmålet om konfiskation af udbyttet fra strafbart forhold og fuldbyrdelse af retsafgørelser om indefrysning og konfiskation ud fra en ny indfaldsvinkel, nemlig i forbindelse med gensidig anerkendelse. Nogle af bestemmelserne i rammeafgørelsen (særlig artikel 4, som vedrører behandling af anmodninger om gensidig bistand) må derfor vurderes på grundlag af de nye retlige instrumenter, der er vedtaget eller forventes vedtaget i nær fremtid.

1.3. Rammeafgørelsens generelle formål

Den 3. december 1998 vedtog Rådet en fælles aktion vedrørende hvidvaskning af penge, identifikation, opsporing, indefrysning, beslaglæggelse og konfiskation af redskaber og udbytte fra strafbart forhold¹⁰. Det Europæiske Råd i Tammerfors i oktober 1999 efterlyste yderligere foranstaltninger for at gøre indsatsen mod hvidvaskning af penge mere effektiv, bl.a. en tilnærmelse af definitioner og mere ensartede principper for tiltalerejsning og sanktioner eller fuld gensidig retlig bistand til efterforskningen og retsforfølgningen af denne type lovovertrædelser.

Det generelle formål med rammeafgørelsen var således at følge op på konklusionerne fra Det Europæiske Råd i Tammerfors ved

- at udnytte dette instrument til at give nogle af medlemsstaternes tilsagn i henhold til den fælles aktion en mere bindende form (det gælder navnlig forbehold vedrørende 1990-konventionen, konfiskation i værdi og behandling af anmodninger om gensidig bistand), og
- at komme videre på forskellige områder i forhold til den fælles aktion fra 1998 (f.eks. ved at indføre et mindstemål af harmonisering af strafferammer).

1.4. Rapportens generelle formål

Den foreliggende rapport skal sætte Rådet i stand til at vurdere, om medlemsstaterne har truffet de nødvendige foranstaltninger for at efterkomme rammeafgørelsen.

2. ANALYSE AF NATIONALE FORANSTALTNINGER MED HENBLIK PÅ GENNEMFØRELSEN AF RAMMEAFGØRELSEN

2.1. Artikel 1: Forbehold vedrørende 1990-konventionen

Med hensyn til principperne i 1990-konventionen blev medlemsstaterne allerede i artikel 1, stk. 1, i den fælles aktion fra 1998 opfordret til at ratificere konventionen på en ensartet måde. Artikel 1 i rammeafgørelsen erstatter denne artikel og indeholder samtidig nogle formulingsmæssige tilpasninger for at bringe ordlyden i overensstemmelse med bestemmelsens bindende karakter. Sigtet med artiklen er dog fortsat at begrænse medlemsstaternes forbehold vedrørende konfiskation af redskaber og udbytte fra strafbart forhold (artikel 2 i 1990-konventionen) og retsforfølgning af forbrydelser i forbindelse med hvidvaskning (artikel 6 i 1990-konventionen).

¹⁰ EFT L 333 af 9.12.1998, s.1.

Det indebærer dels en forpligtelse for medlemsstaterne til at anvende konfiskationsforanstaltninger på en bred vifte af lovovertrædelser med begrænset mulighed for at udelukke konfiskation af udbyttet fra overtrædelser af skatte- og afgiftslovgivningen, dels en forpligtelse til at behandle alle alvorlige lovovertrædelser, som er defineret i rammeafgårelsen, som prædikatorbrydelser med henblik på at kriminalisere hvidvaskning af penge. Denne tendens i retning af at udvide definitionen af hvidvaskning af penge ved at inddrage en bredere vifte af underliggende lovovertrædelser afspejles også i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2001/97/EF af 4. december 2001 om ændring af Rådets direktiv 91/308/EØF om forebyggende foranstaltninger mod anvendelse af det finansielle system til hvidvaskning af penge¹¹. Det dækker hvidvaskning af udbyttet fra en lang række "alvorlige lovovertrædelser", men dog ikke alle dem, der er defineret i rammeafgårelsen. Det er i direktivet forudset, at det på grundlag af et forslag fra Kommissionen senest den 15. december 2004 skal være bragt i overensstemmelse med rammeafgårelsens definition af "alvorlige lovovertrædelser"¹².

Det er kun nogle af medlemsstaterne (Danmark, Irland, Spanien, Nederlandene og Det Forenede Kongerige), der rent faktisk har tilsendt Kommissionen deres ratifikationsinstrumenter eller ordlyden af forbeholdene. I dette specielle tilfælde er det imidlertid lykkedes Kommissionen at indhente de pågældende oplysninger fra en offentlig og pålidelig kilde, nemlig Europarådets online-traktatkontor¹³. Derfor vil gennemgangen af de nationale foranstaltninger, der er truffet for at efterkomme denne artikel, også i videst muligt omfang omfatte de medlemsstater, hvorfra Kommissionen ikke har modtaget oplysninger.

2.1.1. Artikel 1, stk. a): Forbehold vedrørende artikel 2 i 1990-konventionen

Ifølge dette stykke skal medlemsstaterne træffe de nødvendige foranstaltninger for at sikre, at der ikke tages eller opretholdes forbehold med hensyn til artikel 2, i 1990-konventionen¹⁴, "for så vidt lovovertrædelser kan medføre frihedsstraf eller en sikkerhedsforanstaltning af en maksimumsvarighed på over ét år". Der er i samme stykke hjemlet en undtagelse, idet medlemsstaterne kan opretholde deres forbehold vedrørende denne artikel, "for så vidt angår konfiskation af udbytte fra overtrædelser af skatte- og afgiftslovgivningen med det ene formål at kunne foretage konfiskation af sådant udbytte, både nationalt og som led i internationalt samarbejde, på grundlag af nationale, fællesskabs- og internationale retlige instrumenter vedrørende inddrivelse af fiskale fordringer".

Det fremgår af de oplysninger, der er fremsendt til Kommissionen, eller som Kommissionen selv har fremskaffet, at ni medlemsstater (Belgien, Danmark, Tyskland, Spanien, Frankrig, Italien, Østrig, Portugal og Finland) aldrig har taget forbehold vedrørende denne artikel. En medlemsstat (Det Forenede Kongerige) trak et eksisterende forbehold tilbage den 16. september 1999. De øvrige fem medlemsstater (Grækenland, Irland, Luxembourg, Neder-

¹¹ EFT L 344 af 28.12.2001, s. 76.

¹² Jf. direktiv 2001/97/EF, artikel 1, stk. 1, litra E).

¹³ <http://conventions.coe.int>.

¹⁴ Artikel 2 – Konfiskationsforanstaltninger

Enhver part skal vedtage sådanne lovgivningsmæssige og andre foranstaltninger, der måtte være nødvendige for at sætte den i stand til at konfiskere redskaber og udbytte eller formuegoder, hvis værdi svarer til et sådant udbytte.

Enhver part kan – på tidspunktet for undertegnelse eller ved deponeringen af sit ratifikations-, godkendelses- eller tiltrædelsesinstrument – ved en erklæring stilet til Europarådets generalsekretær erklære, at denne artikels stk. 1 kun finder anvendelse på forbrydelser eller kategorier af forbrydelser, der er opregnet i denne erklæring.

landene og Sverige) opretholder fortsat forbehold, hvorfor det må undersøges nærmere, hvorvidt de opfylder rammeafgørelsens bestemmelser.

Den 22. juni 1999 vedtog Grækenland et forbehold, som begrænser anvendelsen af artikel 2 til 22 typer lovovertrædelser, der figurerer på en liste¹⁵. Eftersom en sådan begrænsning ikke

-
- ¹⁵ Grækenland: Forbehold indeholdt i en verbalnote, der blev afleveret til generalsekretæren samtidig med ratifikationsinstrumentets deponering den 22. juni 1999 (orig.: FR).
Konventionens artikel 2, stk. 1, gælder kun følgende lovovertrædelser:
1. Lovovertrædelser, der er omfattet af loven om bekæmpelse af udbredelsen af narkotika:
 - 1.a) Indførsel af narkotika ind i landet, udførsel af narkotika ud af landet eller transitering af narkotika gennem landet.
 - 1.b) Salg, køb, udbydelse, tilrådighedsstillelse eller distribution til tredjeparter uanset metode, oplagring eller opbevaring af narkotika eller medvirken som mellemmand ved begåelsen af disse lovovertrædelser.
 - 1.c) Indsmugling eller forsøg på at lette indsmugling af narkotika i lejre, fængselsinstitutioner for alle kategorier af indsatte under myndighedsalderen, kollektive arbejdspladser eller boliger, hospitaler og sundhedscentre.
 - 1.d) Ethvert forsøg på at blande narkotika med levnedsmidler, drikkevarer eller andre produkter beregnet til menneskeføde, eller som kan forventes anvendt til menneskeføde.
 - 1.e) Fremstilling af præparater, der tilhører kategorien af kontrolleret narkotika eller sovemidler, samt ulovlig indførsel, levering, fremstilling, tilberedning, salg, tilrådighedsstillelse, transport, besiddelse eller distribution af prækursorer, apparatur eller udstyr, hvorom det vides, at de anvendes eller vil blive anvendt til ulovlig fremstilling, dyrkning eller tilberedning af narkotika eller i almindelighed til andre formål end det oprindelige formål med indførslen, udførslen, transporten eller forarbejdningen af sådanne prækursorer.
 - 1.f) Dyrkning eller høst af alle planter af plantefamilierne indisk hamp, opiumsvalmue, fernambuktræ og alle andre planter, hvoraf der udvikles narkotiske stoffer.
 - 1.g) Besiddelse eller transport af narkotika uanset transportmåde og -midler og uanset, om det foregår inden for landets område, ved sejlads langs territorialgrænsen eller i territorialfarvand eller ved flyvning i græsk luftrum.
 - 1.h) Forsætlig afsendelse eller modtagelse af pakker, vareprøver uden handelsværdi eller breve indeholdende en hvilken som helst form for narkotika samt bemyndigelse af en tredjepart til at sende eller modtage sådanne emner.
 - 1.i) Tilrådighedsstillelse af alle former for lokaler til en tredjepart til indtagelse af narkotika eller videregivelse af adresser på forretningslokaler, hvor der systematisk indtages narkotika, eller viden om denne anvendelse som ansat det pågældende sted.
 - 1.j) Alle former for medvirken til udbredelse af indtagelsen af narkotika.
 - 1.k) Forfalskning eller salg af forfalskede præparater, der figurerer på listen over kontrolleret narkotika.
 - 1.l) Eftergørelse af en lægerecept, forfalskning eller anvendelse af en eftergjort eller forfalsket lægerecept for at skaffe narkotiske stoffer med henblik på videresalg.
 - 1.m) Organisering, finansiering, rådgivning om og overvågning af begåelsen af de ovennævnte lovovertrædelser, uanset måde, eller udstedelse af instrukser eller bemyndigelse vedrørende disse lovovertrædelser.
 - 1.n) Medvirken til eller forsøg på at dække over begåelsen af andre forbrydelser gennem begåelse af ovennævnte lovovertrædelser.
 - 1.o) Den situation, hvor ovennævnte lovovertrædelser begås af en person, som beskæftiger sig med narkotika i en faglig sammenhæng, navnlig som ansvarlig for sikker opbevaring af narkotika eller for retsforfølgning af personer, som har begået de nævnte lovovertrædelser, eller såfremt lovovertrædelser har forbindelse med den pågældendes funktioner.
 - 1.p) Indsmugling af narkotika eller medvirken til indsmugling af eller handel med narkotika i skoler på alle niveauer og i uddannelsesinstitutioner eller andre etablissementer for almen eller praktisk uddannelse, medmindre det sker med henblik på et bestemt forsknings- eller uddannelsesprogram.
 - 1.q) Indsmugling af narkotika eller medvirken til indsmugling af eller handel med narkotika på sportsanlæg, lejrpladser, børnehjem, institutioner, lokaler eller steder, hvor der formidles sociale tjenester, eller som anvendes til indkvartering af de væbnede styrker, samt lokaler eller steder, hvor elever eller studerende mødes til uddannelsesmæssige, sportslige eller sociale aktiviteter.

er omfattet af de undtagelser, der er fastsat i artikel 1, stk. a), må Kommissionen konkludere, at forbeholdet ikke er i overensstemmelse med rammeafgørelsen og derfor bør trækkes tilbage

-
- 1.r) Salg, tilrådighedsstillelse eller distribution af narkotika til tredjeparter, uanset metoden, i lokaler eller på steder, som støder direkte op til de ovennævnte, samt medvirken som mellemmand ved begåelsen af disse lovovertrædelser.
- 1.s) En læges udstedelse af en recept på narkotika, når den pågældende er vidende om, at der ikke foreligger nogen reel, nøjagtig lægelig indikation, eller en læges udlevering af medicin indeholdende narkotika i en eller anden form, fuldt vidende, at det vil blive anvendt til tilberedning af narkotiske præparater.
- 1.t) Den situation, hvor en apoteker eller mere generelt en person, der handler med farmaceutiske produkter, lederen af eller en ansat på et apotek eller en anden person på apoteket udleverer narkotika uden den lovfæstede recept eller på grundlag af en ugyldig recept eller i mængder, der overstiger det på recepten foreskrevne.
- 1.u) Levering af stoffer, der skal virke som erstatning for afhængighedsskabende narkotika.
- 1.v) Gentagen, vanemæssig eller erhvervmæssig begåelse af ovennævnte forbrydelser eller udvisning af adfærd, der skal tilskynde personer under myndighedsalderen til at anvende narkotika, eller brug af våben ved begåelsen af ovennævnte forbrydelser eller for at hjælpe gerningsmanden til at undslippe.
- 1.x) Opfordring eller tilskyndelse af en tredjepart til at anvende narkotika ulovligt, reklamere for det, skaffe information om fremstilling eller fremskaffelse af narkotika med henblik på at udbrede anvendelsen eller medvirken ved begåelsen af de ovennævnte forbrydelser.
Lovovertrædelser omfattet af artikel 15, stk. 1, i lov nr. 2168/93 om "våben, ammunition m.m.": indførsel, besiddelse, fremstilling, forarbejdning, samling, forhandling, levering, fremskaffelse eller transport af militærrifler, automatiske maskinpistoler, pistoler eller andre former for militært udstyr med det formål at stille dem til rådighed for en tredjepart, for at denne kan begå en forbrydelse, eller med det formål ulovligt at forsyne grupper, organisationer, foreninger eller sammenslutninger af personer, samt den situation, hvor en person modtager, skjuler eller på nogen måde accepterer de ovennævnte genstande til samme formål.
3. Røveri.
4. Afpresning.
5. Bortførelse
Tyveri af særligt værdifulde genstande eller groft tyveri.
Den situation, hvor en person uberettiget tilegner sig en særligt værdifuld genstand, eller hvor det forhold, at en person uretmæssigt tilegner sig noget, udgør misbrug af betroede midler.
Svig, såfremt det resulterer i ekstraordinært store tab, eller hvis lovovertræderen handler svigagtigt vanemæssigt eller har det som næringsvej, eller hvis de omstændigheder, hvorunder lovovertrædelser blev begået, viser, at gerningsmanden er særligt farlig.
Ulovlig handel med antikke genstande.
Tyveri af en særligt værdifuld last.
Medvirken som mellemmand ved at modtage vederlag for fjernelse af væv eller organer eller erhvervelse af væv eller organer med henblik på videresalg.
Økonomiske forbrydelser og lovovertrædelser mod staten og juridiske personer i den offentlige sektor i bredeste forstand.
Groft smugleri.
Overtrædelser af lovgivningen om ioniserende stråling.
Rufferi.
Overtrædelse af lovgivningen om hassard og andre spil.
Bestikkelse.
Åger.
Ulovlig indvandring.
Smugling af nukleare materialer.
Bestikkelse af en offentligt ansat fra et andet land (ratifikation af OECD-konventionen om bekæmpelse af bestikkelse af udenlandske offentligt ansatte i internationale forretningstransaktioner).
- 22.a) Passiv eller aktiv bestikkelse af en offentligt ansat.
- 22.b) Svigagtige handlinger, der skader Det Europæiske Fællesskabs finansielle interesser.
- 22.c) Fremstilling og levering af falske erklæringer eller dokumenter (ratifikation-anvendelse af konventionen om beskyttelse af De Europæiske Fællesskabers finansielle interesser med tilhørende protokoller).
Den græske regering forbeholder sig ret til at føje andre kategorier af kriminelle aktiviteter til denne liste.

eller omformuleres. Det samme gælder Luxembourg¹⁶, som begrænser anvendelsen af artikel 2 i 1990-konventionen til nogle bestemte lovovertrædelser.

Sveriges forbehold vedrørende artikel 2¹⁷ er af mere begrænset omfang, eftersom kravet om konfiskation gælder for lovovertrædelser, der er omfattet af straffeloven, narkotikaloven eller loven om forbud mod visse euforiserende stoffer. Den svenske lovgivning om smugleri blev desuden ændret den 1. januar 2001 for at give mulighed for beslaglæggelse af udbyttet fra smugleri¹⁸. De svenske myndigheder er dog klar over, at det eventuelt kan blive nødvendigt at indskrænke denne erklæring yderligere og følgelig indføre en ny lovgivning. Det svenske justitsministerium er i færd med at gennemgå anbefalingerne fra et særligt udvalg vedrørende konfiskation, som endnu ikke har afleveret forslag til lovgivning.

Det irske forbehold begrænser anvendelsen af artikel 2¹⁹ til lovovertrædelser vedrørende handel med narkotika og andre lovovertrædelser, der kan retsforfølges. I det fremsendte informationsmateriale forklares det, at sidstnævnte lovovertrædelser kan medføre frihedsstraf af en maksimumsvarighed på over ét år. I så fald er forbeholdet omfattet af undtagelsen i artikel 1, stk. a), i rammeafgårelsen.

Også det forbehold, Nederlandene opretholder²⁰, er omfattet af undtagelsen i rammeafgårelsen, for så vidt angår konfiskation af udbyttet fra overtrædelser af skatte- og afgiftslovgivningen. Det forklarende memorandum vedrørende lov af 10. marts 1993, hvormed ratifikationen af 1990-konventionen godkendes, indeholder begrundelserne for dette forbehold, som ligeledes er i overensstemmelse med undtagelsens formål, således som det er beskrevet i rammeafgårelsen.

Konklusionen er, at det store flertal af medlemsstater (tolv) har efterkommet artikel 1, stk. a), i rammeafgårelsen, medens de resterende tre medlemsstater (Grækenland, Luxembourg og formentlig Sverige) må ophæve eller omformulere deres forbehold vedrørende artikel 2 i 1990-konventionen for at opfylde deres forpligtelser i henhold til artikel 1, stk. a), i rammeafgårelsen.

¹⁶ I overensstemmelse med artikel 2, stk. 2, og artikel 6, stk. 4, i konventionen finder konventionens artikel 2, stk. 1, og artikel 6, stk. 1, kun anvendelse på lovovertrædelser, der er nævnt i artikel 8-1, punkt 1), i lov af 19. februar 1973 om salg af medicinske stoffer og bekæmpelse af narkotikamisbrug, samt i artikel 506-1, punkt 1), i straffeloven.

¹⁷ I overensstemmelse med artikel 2, stk. 2, erklærer Sverige, at bestemmelsen i artikel 2, stk. 1, for Sveriges vedkommende finder anvendelse på den form for udbytte fra strafbart forhold og redskaber, som er blevet anvendt ved begåelsen af en lovovertrædelse, som kan konfiskeres i henhold til bestemmelserne i straffeloven, narkotikaloven (1968:64) eller loven om forbud mod visse euforiserende stoffer (1991:1969). Hvad angår andre lovovertrædelser, forbeholder Sverige sig ret til, hvor det er berettiget på grund af overtrædelsens karakter, at foreskrive konfiskation af mere begrænset omfang.

¹⁸ Lov om straf for smugleri (2000:1225).

¹⁹ Irland erklærer med henvisning til artikel 2, stk. 2, at artikel 2, stk. 1, kun gælder for lovovertrædelser vedrørende handel med narkotika, som er defineret i landets egen lovgivning, samt andre lovovertrædelser, som kan retsforfølges.

²⁰ Kongeriget Nederlandene erklærer med henvisning til konventionens artikel 2, stk. 2, at det forbeholder sig ret til ikke at anvende konventionens artikel 2, stk. 1, i forbindelse med konfiskation af udbyttet fra lovovertrædelser, der er strafbare i henhold til skattelovgivningen eller lovgivningen om told og punktafgifter.

2.1.2. Artikel 1, stk. b): Forbehold vedrørende artikel 6 i 1990-konventionen

Ifølge dette stykke skal medlemsstaterne træffe de nødvendige foranstaltninger for at sikre, at der ikke tages eller opretholdes forbehold med hensyn til artikel 6 i 1990-konventionen²¹, "for så vidt det drejer sig om alvorlige lovovertrædelser. Sådanne lovovertrædelser bør under alle omstændigheder indbefatte lovovertrædelser, som kan medføre frihedsstraf eller en sikkerhedsforanstaltning af en maksimumsvarighed på over ét år, eller, for så vidt angår de medlemsstater, der har en minimumstærskel for lovovertrædelser i deres retssystem, lovovertrædelser, som kan medføre frihedsstraf eller en sikkerhedsforanstaltning af en minimumsvarighed på over seks måneder".

Det fremgår af de oplysninger, Kommissionen har modtaget eller selv har indsamlet, at fem medlemsstater (Belgien, Spanien, Frankrig, Irland og Finland) aldrig har taget forbehold vedrørende denne artikel. Det blev dog påpeget i oplysningerne fra Spanien, at den nuværende definition af hvidvaskning af penge i den spanske straffelov forudsætter, at prædikatorbrydelsen er en "alvorlig lovovertrædelse", det vil ifølge spansk lovgivning sige en lovovertrædelse, der medfører en frihedsstraf på mere end 3 år. Spanien er i færd med at ændre sin straffelov for at få ophævet dette krav, hvorefter den spanske straffelov vil være i fuld overensstemmelse med rammeafgørelsen.

Tre medlemsstater har trukket tidligere forbehold tilbage. Danmark ophævede sit forbehold med virkning fra den 6. juli 2001. Samtidig blev der indføjet en bestemmelse i den danske

²¹ Artikel 6 – Forbrydelser i forbindelse med hvidvaskning

1. Enhver part skal vedtage sådanne lovgivningsmæssige og andre foranstaltninger, der måtte være nødvendige for at gøre følgende forhold kriminelle i henhold til national lovgivning, såfremt de begås forsætligt:
 - a. omsætning eller overdragelse af formuegoder med viden om, at disse formuegoder er udbytte, med henblik på at skjule eller tilsløre den ulovlige oprindelse af formuegoderne eller på at bistå en person, der er med til at begå en prædikatorbrydelse, for at undgå de retlige konsekvenser af hans handlinger,
 - b. handler med henblik på at skjule eller tilsløre den sande karakter, oprindelse, opbevaringssted, dispositioner, bevægelser og rettigheder for så vidt angår formuegoder med viden om, at disse formuegoder er udbytte, og med forbehold af forfatningsmæssige principper og grundlæggende retsprincipper,
 - c. erhvervelse, besiddelse eller anvendelse af formuegoder med viden på modtagelsestidspunktet om, at disse formuegoder var udbytte,
 - d. deltagelse i, medvirken eller sammensværgelse med henblik på at begå, forsøg på at begå og medvirken, bistand eller rådgivning i forbindelse med begåelse af nogen af de forbrydelser, der er fastlagt som forbrydelser i overensstemmelse med denne artikel.
2. I forbindelse med gennemførelsen eller anvendelsen af denne artikels stk. 1:
 - a. er det uden betydning, om prædikatorbrydelsen falder ind under den pågældende parts strafferetlige kompetence,
 - b. kan det fastsættes, at de forbrydelser, der er omhandlet i dette stykke, ikke finder anvendelse på de personer, der begik prædikatorbrydelsen,
 - c. kan viden, hensigt eller formål, der kræves som element i forbindelse med de i dette stykke fastsatte forbrydelser, udledes af objektive, faktuelle omstændigheder.
3. Enhver part kan vedtage sådanne foranstaltninger, som den finder nødvendige, for også at gøre alle eller nogle af de i denne artikels stk. 1 nævnte handlinger til kriminelle handlinger i tilfælde, hvor lovovertræderen:
 - a. burde have formodet, at formuegoderne var udbytte
 - b. handlede med det formål at opnå profit
 - c. handlede med det formål at fremme udførelsen af yderligere kriminelle aktiviteter.
4. Enhver part kan – på tidspunktet for undertegnelse eller ved deponeringen af sit ratifikations-, godkendelses- eller tiltrædelsesdokument – ved en erklæring stilet til Europarådets generalsekretær erklære, at denne artikels stk. 1 kun finder anvendelse på prædikatorbrydelser eller kategorier af sådanne forbrydelser, der er opregnet i denne erklæring.

straffelov, hvorefter "modtagelse af udbytte fra strafbart forhold" nu er strafbart i relation til alle lovovertrædelser. Sverige ophævede sit forbehold med virkning fra den 1. juli 1999 og ændrede samtidig lovgivningen om hvidvaskning af penge, så den omfatter alle former for prædikatorbrydelser; desuden blev der indføjet en bestemmelse, hvorefter "modtagelse af stjålne penge" også er at betragte som en forbrydelse. Det Forenede Kongerige ophævede med virkning fra den 1. september 1995 det forbehold, der begrænsede anvendelsen af artikel 6, stk. 1, i konventionen til lovovertrædelser vedrørende ulovlig handel med narkotika.

De resterende syv medlemsstater (Tyskland, Grækenland, Italien, Luxembourg, Nederlandene, Østrig og Portugal) opretholder fortsat forbehold, hvorfor det må undersøges nærmere, om disse forbehold er i overensstemmelse med rammeafgårelsen.

Det var imidlertid kun to ud af disse syv medlemsstater (Nederlandene og Tyskland), der fremsendte specifikke oplysninger til Kommissionen om dette spørgsmål. Nederlandenes forbehold²² er i overensstemmelse med rammeafgårelsen. Det kan af forbeholdet udledes, at konventionens artikel 6 finder anvendelse på "forbrydelser", som i nederlandsk ret opfylder rammeafgårelsens definition på "alvorlige lovovertrædelser". Det samme kan siges om det forbehold, Tyskland opretholder²³, eftersom konventionen finder anvendelse på "forbrydelser", som i artikel 12, stk. 1, i den tyske straffelov er defineret som lovovertrædelser, der medfører frihedsstraf på ikke under ét år.

²² Kongeriget Nederlandene erklærer i overensstemmelse med konventionens artikel 6, stk. 4, at konventionens artikel 6, stk. 1, kun finder anvendelse på prædikatorbrydelser, der betragtes som "*misdrifven*" (forbrydelser) i henhold til nederlandsk ret (nederlandsk område i Europa).

²³ Artikel 6, stk. 1, finder kun anvendelse på følgende prædikatorbrydelser eller kategorier af sådanne forbrydelser:

Forbrydelser (artikel 12, stk. 1, i den tyske straffelov – StGB), dvs. lovovertrædelser, der medfører frihedsstraf på ikke under ét år

Modtagelse af bestikkelse (artikel 332, stk. 1, også kombineret med stk. 3 i StGB) og udøvelse af bestikkelse (artikel 334 i StGB)

Lovovertrædelser i henhold til artikel 29, stk. 3, første punktum, nr. 1, i narkotikaloven (Betäubungsmittelgesetz) og i henhold til artikel 29, stk. 1, nr. 1, i loven om overvågning af råstoffer (Grundstoffüberwachungsgesetz)

Organiseret smugleri begået af en bande ved brug af vold (artikel 373 i den tyske skattelov – Abgabenordnung) eller ved omsætning af formuegoder, der er erhvervet ved skattesvig (artikel 374 i skatteloven), begge dele i kombination med artikel 12, stk. 1, i loven om gennemførelse af de fælles markedsordninger (Gesetz zur Durchführung der Gemeinsamen Marktorganisationen)

Forbrydelser begået med vinding for øje eller af et medlem af en bande, der er dannet med det formål gentagne gange at udføre en af følgende handlinger, som indgår i en af følgende lovovertrædelser: menneskehandel (artikel 180b i StGB), rufferi (artikel 181a i StGB), tyveri (artikel 242 i StGB), underslæb (artikel 246 i StGB), afpresning (artikel 253 i StGB), hæleri (artikel 259 i StGB), bedrageri (artikel 263 i StGB), datamisbrug (artikel 263a i StGB), svigagtig opnåelse af tilskud (artikel 264 i StGB), misbrug af betroede midler (artikel 266 i StGB), dokumentfalsk (artikel 267 i StGB), forfalskning af bevismateriale (artikel 269 i StGB), ulovlig organisering af spil (artikel 284 i StGB), ulovlig håndtering af farligt affald (artikel 326, stk. 1, 2 og 4, i StGB), ulovlig håndtering af radioaktive stoffer eller andre farlige stoffer og varer (artikel 328, stk. 1, 2 og 4 i StGB), tilskyndelse til at give urigtige oplysninger ved ansøgning om asyl (afsnit 84 i asylloven – AsylVfG), menneskesmugling (afsnit 92a i udlændingeloven – AuslG)

Lovovertrædelser begået af medlemmer af en kriminel organisation (artikel 129 i StGB).

(Lovovertrædelser - Vergehen – er overtrædelser, for hvilke minimumsstraffen er en frihedsstraf på under ét år eller bøde – jf. artikel 12, stk. 2 i StGB).

Hvad angår de øvrige af de førnævnte medlemsstater, tog Østrig et forbehold²⁴, som begrænser anvendelsen af 1990-konventionens artikel 6 til prædikatforbrydelser, der betragtes som "forbrydelser" i henhold til national ret, dvs. lovovertrædelser, der medfører fængsel på livstid eller frihedsstraf af over tre års varighed²⁵. Det er derfor ikke i overensstemmelse med rammeafgørelsen, der i sin definition af "alvorlige lovovertrædelser" opererer med en nedre grænse på frihedsstraf af ét års varighed. Grækenland tog også et forbehold, hvorefter artikel 6, stk. 1, i 1990-konventionen kun finder anvendelse på en liste over lovovertrædelser, som er de samme som dem, der figurerer i det tidligere nævnte forbehold vedrørende artikel 2²⁶. Det faktum, at der er tale om et begrænset antal lovovertrædelser, og at der ikke findes en generel bestemmelse, der sikrer, at forbeholdet ikke opretholdes vedrørende "alvorlige lovovertrædelser", indebærer, at det ikke opfylder bestemmelserne i rammeafgørelsen. Det samme gælder Luxembourg²⁷ og Portugal²⁸, som begrænser deres definition af prædikatforbrydelser. Endelig har Italien taget et forbehold, hvorved artikel 6 finder anvendelse på alle "delitti" (lovovertrædelser), medmindre de er begået uforsætligt²⁹, og det er tilsyneladende i overensstemmelse med rammeafgørelsen, selv om Italien ikke fremsendte specifikke oplysninger om dette spørgsmål.

Det kan konkluderes, at otte medlemsstater (Belgien, Danmark, Spanien, Frankrig, Irland, Finland, Sverige og Det Forenede Kongerige) ikke har taget eller opretholdt forbehold vedrørende artikel 6 i 1990-konventionen. En af disse medlemsstater, Spanien, er dog endnu ikke færdig med at ændre sine nationale bestemmelser, så de i substansen bliver i fuld overensstemmelse med rammeafgørelsen. Hvad angår de medlemsstater, som fortsat opretholder forbehold, er Nederlandenes og Tysklands forbehold i overensstemmelse med rammeafgørelsen. Endelig ser det ud til, at Italiens forbehold formentlig også er i overensstemmelse med rammeafgørelsen, hvorimod Østrigs, Grækenlands, Luxembourgs og Portugals forbehold ikke synes at opfylde bestemmelserne i rammeafgørelsen. Manglende oplysninger fra disse medlemsstater betyder, at Kommissionen ikke er i stand til at drage nogen klar konklusion på nuværende stadium.

²⁴ Republikken Østrig erklærer i overensstemmelse med artikel 6, stk. 4, at artikel 6, stk. 1, kun finder anvendelse på prædikatforbrydelser, som er forbrydelser ("*Verbrechen*") i henhold til østrigsk strafferet (paragraf 17 i den østrigske straffelov).

²⁵ Jf. paragraf 17, stk. 1, i straffeloven.

²⁶ Jf. fodnote 14.

²⁷ Jf. fodnote 5 og artikel 506-1 i straffeloven.

²⁸ Med henblik på konventionens artikel 6 er hvidvaskning af penge kun strafbart i forbindelse med følgende overtrædelser: ulovlig handel med narkotika samt alle ulovlige handlinger vedrørende terrorisme, ulovlig våbenhandel, afpresning, bortførelse, opfordring til prostitution (Lenocinio), korruption, underslæb (Peculato) og finansiel deltagelse i en ulovlig forretning, skadelig forvaltning af en offentlig virksomhed, svigagtig opnåelse eller misbrug af tilskud, gavebistand eller lån, organiserede økonomiske og finansielle forbrydelser begået med brug af informationsteknologi samt økonomiske og finansielle forbrydelser af internationalt omfang og omfattende alle former for medvirken, som defineret i national ret.

²⁹ Den Italienske Republik erklærer i henhold til konventionens artikel 6, stk. 4, at artiklens stk. 1 kun finder anvendelse på prædikatforbrydelser, som udgør "delitti" i henhold til italiensk ret, med undtagelse af "delitti" begået uforsætligt.

2.2. Artikel 2: Sanktioner

Artikel 2 i rammeafgørelsen³⁰, hvortil der ikke fandtes en tilsvarende bestemmelse i den fælles aktion fra 1998, skal sikre et mindstemål af harmonisering af sanktionerne for nogle af de overtrædelser vedrørende hvidvaskning af penge, som er omhandlet i 1990-konventionen. Det er ikke sigtet med denne rapport at vurdere, hvordan medlemsstaterne har implementeret konventionen, men kun at kontrollere, om de strafferammer, der er fastlagt i rammeafgørelsen, er overholdt. Man skal dog huske på, at artikel 2 dækker lovovertrædelser, som er omhandlet i 1990-konventionens artikel 6, stk. 1, litra a) og b), og "er anført i artikel 1, litra b), i denne rammeafgørelse". Der skal derfor også henvises til gennemgangen i punkt 2.1.

Det kan generelt konkluderes, at hovedparten af medlemsstaterne opfylder kravet i artikel 2: lovovertrædelser vedrørende hvidvaskning af penge skal medføre en frihedsstraf af en maksimal varighed på mindst fire år. Bestemmelsen er dog meget uensartet gennemført, og i denne henseende kan der sondres mellem to grundlæggende systemer: på den ene side de systemer, der opfylder dette krav i fuldt omfang, og på den anden side de systemer, som kun opfylder kravet om frihedsstraf af mindst fire års varighed for hvidvaskning af penge, hvor der er tale om skærpende omstændigheder eller særligt alvorlige tilfælde.

Spørgsmålet om tilnærmelse af sanktioner er særdeles vanskeligt, og artikel 2 overlader medlemsstaterne visse skønsmæssige beføjelser ved udtrykkeligt at henføre til sammenhængen med deres retshåndhævelsessystemer og ved at definere den krævede sanktion som en strafferamme. Det forekommer dog klart, at den sidstnævnte kategori af systemer opererer med en bredere margen for den retslige vurdering af lovovertrædelsens alvor, og hvorvidt der skal idømmes frihedsstraf. Retspraksis i disse medlemsstater vil have stor betydning for den konkrete gennemførelse af bestemmelsen i artikel 2 om en bestemt strafferamme.

Hvad angår de medlemsstater, hvis systemer er i fuld overensstemmelse med artikel 2, skal det nævnes, at hvidvaskning af penge i henhold til artikel 505 i den belgiske straffelov straffes med fængsel i maksimalt 5 år (minimum er 15 dage) tillige med bøde eller kun én af de to sanktioner. I Frankrig straffes simpel hvidvaskning af penge med fængsel i 5 år samt bøde. Begge straffe kan skærpes, hvis der er tale om hvidvaskning af penge under skærpende omstændigheder. Tyskland opererer med frihedsstraf på mellem 3 måneder og 5 år. Maksimumsstraffen stiger til 10 år i særligt alvorlige tilfælde, bl.a. normalt altid, hvis gerningsmanden handler erhvervsmæssigt eller som medlem af en organisation, der er dannet med henblik på vedvarende hvidvaskning af penge. Den spanske straffelov straffer hvidvaskning af penge med fængsel i mellem 6 måneder og 6 år samt bøde (proportional med værdien af udbyttet). Som tidligere nævnt er den lovgivning, der skal udvide definitionen af prædikatorbrydelser, så den kommer i overensstemmelse med rammeafgørelsen, endnu ikke fuldt vedtaget. I Irland straffes en person, der tiltales for og findes skyldig i hvidvaskning af penge, med bøde eller fængsel i maksimalt 14 år eller begge dele. I Luxembourg straffes hvidvaskning af penge med fængsel i mellem 1 og 5 år og bøde eller blot én af de to sanktioner. Maksimumsstraffen kan fordobles, hvis der er tale om en gentagelse, og forhøjes til 20 år, hvis der er tale om deltagelse i en kriminel organisation. I Nederlandene straffes simpel hvidvaskning af penge med maksimalt 4 års fængsel eller eventuelt bøde. I Det

³⁰

Artikel 2 – Sanktioner:

Hver medlemsstat træffer i sammenhæng med sit retshåndhævelsessystem de nødvendige foranstaltninger til at sikre, at lovovertrædelser i henhold til 1990-konventionens artikel 6, stk. 1, litra a) og b), og som er anført i artikel 1, litra b), i denne rammeafgørelse, kan medføre en frihedsstraf, hvis maksimale varighed skal være på mindst fire år.

Forenede Kongerige straffes en person, der tiltales for og kendes skyldig i en "hvidvaskningsforbrydelse", med fængsel i op til 14 år eller bøde eller begge dele.

Også Danmark, Finland og Sverige opfylder bestemmelserne i artikel 2 ved at straffe "alvorlig" hvidvaskning af penge med frihedsstraf af en maksimal varighed på ikke under 4 år. I Danmark (hvor man ikke opererer med hvidvaskning af penge som strafferetligt begreb, idet det straffes som hæleri) er det kun, hvis der er tale om hæleri af særligt alvorlig karakter, eller hvis det foregår med erhvervsmæssigt sigte, at det straffes med bøde eller fængsel i op til 6 år. Den simple forbrydelse straffes med bøde eller fængsel i højst 18 måneder. Finland har med ændringslov nr. 61/2003 om hvidvaskning af penge, som trådte i kraft den 31. april 2003, indført hvidvaskning af penge som et nyt specifikt strafferetligt begreb (det blev tidligere straffet som medvirken til at dække over en forbrydelse). Maksimumsstraffen er også forøget fra 4 til 6 års fængsel i tilfælde af hvidvaskning af penge under skærpende omstændigheder. Den simple forbrydelse straffes dog kun med bøde eller fængsel i højst 2 år. I den svenske straffelov straffes hvidvaskning af penge som forskellige former for hæleri. I begge tilfælde er maksimumsstraffen 2 års fængsel, men hvis forbrydelsen anses for "grov" eller "alvorlig", er straffen fængsel i mindst 6 måneder og højst 6 år. Kommissionen har dog ikke fået nogen forklaring på, hvorfor det ville være i strid med det danske, det finske og det svenske retshåndhævelsessystem at lade maksimumsstraffen være mindst 4 års fængsel i alle sager om hvidvaskning af penge.

Konklusionen er, at de 11 medlemsstater, som har givet Kommissionen oplysning om gennemførelsen af denne artikel (Belgien, Danmark, Tyskland, Spanien, Frankrig, Irland, Luxembourg, Nederlandene, Finland, Sverige og Det Forenede Kongerige), opfylder bestemmelserne i rammeafgørelsen. Grækenland og Italien har ikke givet oplysninger om de nationale bestemmelser vedrørende denne artikel.

2.3. Artikel 3: Konfiskation i værdi

Der skal indledningsvis gøres opmærksom på, at man opererer med to grundlæggende systemer for konfiskation af udbytte: konfiskation i formuegoder, dvs. konfiskation af de bestemte formuegoder, som udgør udbyttet fra et strafbart forhold, og konfiskation i værdi, som består i krav om betaling af et pengebeløb baseret på en vurdering af udbyttets værdi.

Sigtet med artikel 3 i rammeafgørelsen³¹, som er baseret på den tidligere artikel 1, stk. 2, i den fælles aktion, er at indføre konfiskation i værdi, i hvert fald som en alternativ foranstaltning, også i de medlemsstater, som opererer med et system med konfiskation af specifikke formuegoder. De medlemsstater, som opererer med et system med konfiskation i værdi, må formodes på forhånd at opfylde dette krav. Muligheden for konfiskation i værdi skal også foreligge, hvor det drejer sig om retssager, der er anlagt efter anmodning fra en anden medlemsstat.

³¹ Artikel 3 – Konfiskation i værdi

Hver medlemsstat træffer de nødvendige foranstaltninger for at sikre, at dens lovgivning og procedurer vedrørende konfiskation af udbytte fra strafbart forhold også, i det mindste i de tilfælde, hvor dette udbytte ikke kan beslaglægges, gør det muligt at foretage konfiskation af formuegoder af en værdi, der svarer til værdien af dette udbytte, både i forbindelse med rent interne retssager og retssager, der iværksættes efter anmodning fra en anden medlemsstat, herunder anmodning om fuldbyrdelse af udenlandske retskendelser om konfiskation. Medlemsstaterne kan dog udelukke konfiskation af formuegoder, hvis værdien af udbyttet af lovovertrædelsen er under 4 000 EUR.

Begreberne "formuegoder", "udbytte" og "konfiskation" har samme betydning som i artikel 1 i 1990-konventionen.

Ingen af medlemsstaterne henviste direkte til nationale bestemmelser om muligheden for at udelukke konfiskation i værdi, hvis værdien af udbyttet er under 4 000 EUR, således som det er tilladt i henhold til rammeafgørelsen. Det kan derfor ikke vurderes, om denne undtagelse bringes i anvendelse, eller om de indirekte begrænsninger, der tilsyneladende figurerer i nogle af de fremsendte retsakter³², går ud over det tilladte i henhold til rammeafgørelsen.

2.3.1. *Indenlandske retssager*

Det fremgår af de meddelte oplysninger, at konfiskation i værdi af udbytte fra strafbart forhold er muligt i forskelligt omfang i indenlandske retssager i ni medlemsstater (Belgien, Danmark, Tyskland, Frankrig, Irland, Nederlandene, Finland, Sverige og Det Forenede Kongerige). Grækenland gav ikke meddelelse om gennemførelsesbestemmelser. Spanien vil indføre denne mulighed med et lovforslag, som endnu ikke er trådt i kraft. I Luxembourg er konfiskation i værdi i dag begrænset til udbyttet fra bestemte lovovertrædelser, men muligheden vil blive udvidet med en ny lovgivning, som endnu ikke er vedtaget. Det er tilsyneladende også tilfældet i Italien, som har fremsendt eksisterende bestemmelser og udkast til ny lovgivning, som hjemler konfiskation i værdi i forbindelse med visse typer lovovertrædelser.

Belgien opererer med konfiskation i værdi, hvis udbyttet fra strafbart forhold ikke kan findes på den dømtes bopæl eller ejendom. I så fald vurderer dommeren udbyttets pengemæssige værdi, hvorefter der kan konfiskeres et tilsvarende pengebeløb.

I Danmark kan der foretages hel eller delvis konfiskation af udbyttet fra strafbart forhold eller et beløb i penge svarende til værdien af udbyttet. Hvis der ikke foreligger de nødvendige oplysninger til at fastsætte beløbets størrelse, kan der konfiskeres et beløb, der anslås at svare til udbyttet. Desuden kan der foretages hel eller delvis konfiskation af aktiver tilhørende en person, der er kendt skyldig i en forbrydelse, hvis forbrydelsen er af en sådan art, at den kan give et betydeligt udbytte og straffes med fængsel i seks år eller mere. I så fald er der omvendt bevisbyrde, for så vidt angår aktivernes lovlige oprindelse, og det er også muligt at foretage konfiskation i værdi.

I Tyskland skal udbyttet fra strafbart forhold altid konfiskeres. Der foretages konfiskation i værdi, hvis det er umuligt at konfiskere en bestemt genstand, som er erhvervet som resultat af en forbrydelse, og i så fald afsiger retten kendelse om konfiskation af et pengebeløb, der svarer til værdien af det erhvervede.

Spanien opererer med et system med konfiskation af formuegoder, som ikke giver mulighed for at foretage konfiskation i værdi. Spanien er dog i færd med at vedtage ny lovgivning for at gennemføre denne artikel. Spanien har fremsendt ordlyden af en ny bestemmelse, som hjemler mulighed for at konfiskere alle andre former for formuegoder, der tilhører den dømte, og hvis værdi svarer til udbyttet, hvis det af en eller anden grund ikke er muligt at konfiskere udbyttet fra det strafbare forhold.

Fransk lovgivning hjemler som hovedregel mulighed for konfiskation af udbyttet fra strafbart forhold og konfiskation i værdi. I henhold til straffeloven skal der forlanges konfiskation i værdi, hvis de varer eller genstande, der skal konfiskeres, ikke kan beslaglægges eller ikke

³² Jf. f.eks. sektion 10, kapitel 10, i den finske straffelov ("Der skal ikke nødvendigvis kræves konfiskation, hvis 1) udbyttet fra det strafbare forhold eller værdien af genstanden eller formuegodet er ubetydelig") eller artikel 10 i fransk lov 96-392, der giver mulighed for at afvise en retsanmodning fra et andet land, "hvis sagens omfang ikke berettiger til at iværksætte den foranstaltning, hvorom der anmodes".

længere forefindes. Fransk lovgivning hjemler specielt mulighed for konfiskation af udbyttet fra hvidvaskning af penge, som enten fysiske eller juridiske personer er kendt skyldige i. I første tilfælde kan der, ud over konfiskation af udbyttet fra selve lovovertrædelsen, som en tillægsstraf kræves hel eller delvis konfiskation af gerningsmandens formue.

Irland hjemler mulighed for konfiskation både af udbyttet fra ulovlig handel med narkotika og udbyttet fra andre strafbare forhold. I første tilfælde skal det beløb, der skal inddrives i henhold til konfiskationskendelsen, svare til det beløb, som efter rettens vurdering udgør værdien af den anklagedes udbytte fra den ulovlige handel med narkotika. Hvor det drejer sig om andre lovovertrædelser, skal den pågældende i henhold til konfiskationskendelsen betale et beløb, som retten fastsætter. En konfiskationskendelse forudsætter, at den pågældende er kendt skyldig og har haft udbytte fra lovovertrædelsen.

Italien opererer med obligatorisk konfiskation af udbyttet fra visse forbrydelser, først og fremmest bestikkelse modtaget af offentligt ansatte til skade for den offentlige forvaltning. Et lovforslag, som endnu ikke er i kraft, skal ændre straffeloven, så der indføjes andre særlige tilfælde af obligatorisk konfiskation og konfiskation i værdi. Kommissionen har dog ikke modtaget tilstrækkelige oplysninger til at kunne afgøre, om der findes en generel regel om muligheden for konfiskation i værdi, selv om det tilsyneladende er tilfældet, hvor det drejer sig om juridiske personers ansvar³³.

I Luxembourg hjemler den gældende lovgivning mulighed for konfiskation i værdi af udbyttet fra ulovlig handel med narkotika og hvidvaskning af penge. Luxembourg har dog fremsendt et lovforslag om konfiskation, som hjemler generel mulighed for konfiskation i værdi. I henhold til den nye lovgivning, som endnu ikke er trådt i kraft, skal der, såfremt de genstande eller formuegoder, der udgør udbyttet fra strafbart forhold, ikke kan findes, foretages konfiskation af andre genstande af tilsvarende værdi tilhørende den dømte.

I Nederlandene kan der ud over konfiskation af genstande idømmes konfiskation som en særskilt straf. Straffeloven hjemler mulighed for ved en særskilt retsafgørelse at pålægge den dømte at betale et beløb til staten for at fratage den pågældende det ulovligt opnåede udbytte. I så fald fastsætter dommeren beløbet.

I Finland gælder det generelt, at udbyttet fra strafbart forhold konfiskeres og overføres til staten. Hvis det ikke kan påvises, hvor stort et beløb udbyttet fra strafbart forhold udgør, eller det er vanskeligt at fremskaffe sådant bevismateriale, anslås udbyttet under hensyntagen til lovovertrædelsens karakter, omfanget af den kriminelle aktivitet samt andre omstændigheder. Redskaber til forbrydelse og under visse omstændigheder genstande eller formuegoder, der er fremstillet, forarbejdet eller frembragt ved hjælp af en lovovertrædelse, eller mod hvilke en lovovertrædelse har været rettet, kan ligeledes konfiskeres. I så fald er det muligt at foretage konfiskation i værdi, hvis genstanden eller formuegodet ikke kan kræves konfiskeret, er blevet skjult eller på anden måde er utilgængelig.

I Sverige konfiskeres udbyttet fra strafbart forhold som fastlagt i straffeloven, medmindre det er åbenbart urimeligt. Det samme gælder alt, hvad en person har modtaget til dækning af udgifter, der er afholdt i forbindelse med en forbrydelse, under forudsætning af at det udgør en lovovertrædelse i henhold til straffeloven. Modværdien af den modtagne genstand kan forlanges konfiskeres i stedet for selve genstanden. Det er også muligt at foretage

³³ Jf. artikel 19 Anordning (Decreto Legislativo) n° 231, 8.6.2001.

konfiskation i værdi i forbindelse med lovovertrædelser, der er omfattet af den særlige lovgivning om narkotika, smugleri og euforiserende stoffer.

I Det Forenede Kongerige er de gældende bestemmelser indeholdt i loven fra 2002 om udbyttet fra strafbart forhold, som ophæver den tidligere sondring mellem forbrydelser vedrørende ulovlig handel med narkotika og andre forbrydelser. De nye regler om konfiskation er baseret på begrebet "criminal lifestyle", som den anklagede anses for at have, hvis han kendes skyldig i en af de lovovertrædelser, der er anført i tillæg 2 til loven. Der er tale om berigelsesforbrydelser såsom ulovlig handel med narkotika, hvidvaskning af penge eller falsk. Den anklagede anses også for at have en "criminal lifestyle", hvis han er dømt for en anden forbrydelse, som indgår som led i udførelsen af en kriminel aktivitet, eller som er begået over et tidsrum på mindst seks måneder og har givet et udbytte på over 5 000 £. Retten skal afgøre, om den anklagede har en "criminal lifestyle" og har haft udbytte af sin almindelige kriminelle adfærd, eller om han ikke har en "criminal lifestyle", men kun har haft udbytte af den bestemte kriminelle adfærd i den foreliggende sag. I begge tilfælde gælder det, at hvis retten bestemmer, at den anklagede har haft udbytte af den kriminelle adfærd, retten skal pådømme, skal den fastsætte det beløb, der skal inddrives, og udstede en konfiskationskendelse. Beløbet fastsættes som svarende til den anklagedes udbytte fra den pågældende kriminelle adfærd, medmindre anklagede kan påvise, at han kun kan betale et beløb, som er mindre end udbyttet. Hvis anklagede derimod anses for at have en "criminal lifestyle", formodes alle hans formuegoder (og de formuegoder, der er erhvervet inden for de forudgående seks år) at udgøre hans udbytte fra strafbare forhold og skal derfor konfiskeres, medmindre anklagede kan påvise, at han har erhvervet dem på lovlig vis.

2.3.2. *Udenlandske retsanmodninger*

Alle medlemsstater har ratificeret 1990-konventionen, som forpligter parterne til at vedtage sådanne foranstaltninger, der måtte være nødvendige for at sætte dem i stand til at efterkomme udenlandske retsanmodninger om konfiskation af pengebeløb svarende til værdien af udbyttet. De svar, Kommissionen har modtaget vedrørende gennemførelsen af artikel 3, for så vidt angår udenlandske retsanmodninger, har som hovedregel været ret vage. De fleste medlemsstater henviste blot generelt til intern lovgivning om internationalt samarbejde uden at oplyse om specifikke bestemmelser. Grækenland og Spanien fremsendte ingen oplysninger desangående. Det ser dog ud til, at mindst ni medlemsstater (Belgien, Danmark, Frankrig, Irland, Italien, Nederlandene, Finland, Sverige og Det Forenede Kongerige) er i stand til i forskellig grad at efterkomme udenlandske retsanmodninger om konfiskation i værdi. Tyskland hævder også at opfylde dette krav, men fremlagde kun meget begrænset juridisk dokumentation. Fra Luxembourg modtog Kommissionen et lovforslag, som endnu ikke er trådt i kraft.

Belgien fremsendte lov af 20. maj 1997. Den hjemler mulighed for konfiskation af et pengebeløb svarende til værdien af udbyttet, hvis en fremmed stat anmoder herom. Det er dog en forudsætning, at det beløb, hvorom der anmodes, ikke overstiger den anslåede værdi af udbyttet, og at den pågældende stat erklærer, at udbyttet eller andre varer eller genstande, der kunne dække fordringen, ikke forefindes på dens eget område.

I Danmark kan retskendelser om konfiskation, som er omfattet af FN's konvention om bekæmpelse af ulovlig handel med narkotika og psykotrope stoffer og den europæiske konvention om hvidvaskning, efterforskning samt beslaglæggelse og konfiskation af udbytte fra strafbart forhold fuldbyrdes i henhold til kapitel 3 i loven fra 1986 om international fuldbyrdelse af straf m.v., hvis konventionens betingelser er opfyldt.

Tyskland oplyste, at der gælder samme bestemmelser for udenlandske og indenlandske retsanmodninger, og at begrebet konfiskation, således som det anvendes i bestemmelserne om international retlig bistand, f.eks. afsnit 48 i lov om international retlig bistand i straffesager, fortolkes bredt for at omfatte begrebet "erstatning for værdi". Der står i det nævnte afsnit, at der kan træffes afgørelse om retlig bistand i straffesager gennem fuldbyrdelse af en straf, som er lovligt idømt i udlandet.

De franske regler, som er specielt vedtaget for at bringe fransk lovgivning i overensstemmelse med 1990-konventionen, hjemler mulighed for konfiskation i værdi. Den udenlandske konfiskationskendelse, der skal fuldbyrdes, kan vedrøre et formuegode (bestemt eller ubestemt), som findes på fransk område, eller kan bestå i krav om betaling af et pengebeløb, som svarer til værdien af de pågældende formuegoder. Hvis den udenlandske retskendelse vedrører konfiskation i værdi, overtager den franske stat, når først fuldbyrdelsen er godkendt, forpligtelsen til at betale beløbet og kan inddrive sin gæld i alle former for formuegoder, der er tilgængelige til formålet.

Irland henviste blot til landets straffelov, der omfatter regler om gensidig retlig bistand. Loven hjemler tilsyneladende på visse vilkår mulighed for at fuldbyrde udenlandske retskendelser, uanset om de vedrører konfiskation af bestemte formuegoder eller inddrivelse af et pengebeløb.

Ifølge den italienske strafferetsplejelov gælder reglerne om fuldbyrdelse af økonomiske straffe, hvis fuldbyrdelse af en udenlandsk konfiskationskendelse består i pligt til at betale et pengebeløb, som svarer til værdien af udbyttet fra et strafbart forhold.

Lovudkastet fra Luxembourg indeholder en specifik bestemmelse om, at såfremt den udenlandske retsanmodning vedrører genstande, der tilhører den dømte, og hvis værdi svarer til udbyttet fra strafbart forhold, vil den kun blive fuldbyrdet, hvis den anmodende stat erklærer, at det ikke er muligt at foretage konfiskation af genstande, der befinder sig på den pågældende stats eget område.

I Nederlandene står der i loven om fuldbyrdelse af retsafgørelser i straffesager, at når først retten har givet tilladelse til at fuldbyrde en udenlandsk retskendelse, fastsætter retten under skyldig hensyntagen til de relevante bestemmelser i den gældende konvention samme sanktion eller foranstaltning som for en tilsvarende handling efter nederlandsk ret. Loven hjemler også mulighed for fuldbyrdelse af en udenlandsk retskendelse, der fastsætter en forpligtelse til at betale et pengebeløb til staten for at fratage en person et ulovligt opnået udbytte.

Finland oplyste mere generelt, at det er muligt at fuldbyrde udenlandske konfiskationskendelser i henhold til bestemmelserne i loven om internationalt samarbejde eller eventuelt loven om nordisk samarbejde i straffesager. I den førstnævnte lov står der, at retten skal konvertere en konfiskationskendelse, der er afsagt i en fremmed stat, til en konfiskationskendelse i overensstemmelse med finsk ret. Det refererer både til konfiskation af formuegoder og konfiskation i værdi, under forudsætning af at den sidstnævnte form for konfiskation også ville være mulig efter finsk ret, og at den fremmede stat har anmodet om eller accepteret en sådan kendelse. Loven om nordisk samarbejde hjemler mulighed for fuldbyrdelse af en retskendelse afsagt af en ret i Island, Norge, Sverige eller Danmark om konfiskation hos en given person af en bestemt genstand, andre formuegoder eller et pengebeløb.

Sverige fremsendte teksten til lov om internationalt samarbejde om fuldbyrdelse af retsafgørelser i straffesager, hvorefter en kendelse fra et fremmed land om konfiskation kan

fuldbyrdes, uanset om den vedrører en genstand, et pengebeløb eller værdien af bestemte formuegoder. Beslaglagte formuegoder eller værdien heraf tilfalder staten og kan helt eller delvist overføres til den fremmede stat på dennes anmodning.

Det Forenede Kongerige bekræftede, at det er muligt at fuldbyrde udenlandske konfiskationskendelser, uanset om de vedrører værdi eller formuegoder, og er i færd med at udarbejde de nødvendige bekendtgørelser, der skal give udenlandske retskendelser retskraft i henhold til afsnit 444 i den nye lov om udbytte fra strafbart forhold. I mellemtiden gælder den hidtidige lovgivning uændret.

Endelig skal det bemærkes, at nogle af de førnævnte love fastsætter visse betingelser for fuldbyrdelsen af udenlandske retskendelser, f.eks. subsidiaritet eller procedurer for "konvertering" eller "autorisering" af fuldbyrdelsen af den udenlandske retskendelse, og disse betingelser kan meget vel komme i konflikt med fremtidige konfiskationsinstrumenter baseret på princippet om gensidig anerkendelse.

2.4. Artikel 4: Behandling af anmodninger om bistand

I henhold til denne artikel skal retsanmodninger fra andre medlemsstater om identifikation, opsporing, indefrysning eller beslaglæggelse og konfiskation af aktiver behandles på samme måde som tilsvarende foranstaltninger i forbindelse med indenlandske retssager. Bestemmelsen kræver således, at interne og eksterne foranstaltninger sidestilles ved prioriteringen af behandlingen af sådanne anmodninger.

Medlemsstaterne har generelt ikke meddelt specifikke bestemmelser, der gennemfører denne artikel. Hovedparten af dem henviste, som det fremgår af skemaet, mere generelt til national lovgivning vedrørende internationalt samarbejde eller gensidig bistand på området og vedlagde kopi af lovteksterne. Grækenland, Italien og Nederlandene gav overhovedet ingen oplysninger om dette spørgsmål. Luxembourg fremsendte et lovforslag, som indeholder bestemmelser om "tvangsfuldbyrdelse" af udenlandske konfiskationskendelser. Nogle få medlemsstater vedlagde nærmere redegørelser.

Danmark forklarede, at det er "almindelig retspraksis" at foretage de efterforskningsforanstaltninger, hvorom der anmodes, "uanset om opfordringen eller behandlingen af de øvrige aspekter af anmodningen er omfattet af en aftale mellem Danmark og den pågældende stat". Finland oplyste, at retsafgørelser fra andre medlemsstater behandles i overensstemmelse med finsk ret uden nogen form for forskelsbehandling. Irland erkendte, at der bestod visse proceduremæssige forskelle mellem udenlandske retskendelser om konfiskation og tilsvarende indenlandske retsafgørelser; disse forskelle kunne tilskrives selve processen om gensidig retlig bistand, som er reguleret i den medsendte straffelov, men mente ikke, at disse proceduremæssige forskelle indebar, at de blev nedprioriteret. Det Forenede Kongerige oplyste, at myndighederne prioriterer behandlingen af alle anmodninger om tilbageholdelse og konfiskation af aktiver lige højt, uanset om de vedrører indenlandske sager eller retsanmodninger fra udlandet. Frankrig hævdede, at denne bestemmelse i rammeafgørelsen ikke krævede gennemførelsesbestemmelser i den nationale ret, og at retsanmodninger fra andre medlemsstater blev fuldbyrdet med behørig omhu og hurtighed. Spanien forklarede, at man havde besluttet at udskyde gennemførelsen af denne bestemmelse, indtil de nye EU-instrumenter om samme spørgsmål var trådt i kraft.

Kun to lande henviste til specifikke bestemmelser. Tyskland oplyste, at anmodninger om retlig bistand altid behandles som prioriterede hastesager, og henviste til, at dette princip var fastsat i afsnit 19(1) og 22(1) i de tyske direktiver om internationalt samarbejde i straffesager.

Der står her, at anmodninger om retlig bistand, der fremsættes direkte til en retshåndhævende myndighed, omgående skal videresendes til den myndighed, der har beføjelse til at godkende anmodningen, og efter en sådan godkendelse skal anmodningen efterkommes af den retshåndhævende myndighed efter samme regler, som ville gælde, hvis anmodningen var fremsat af en tysk myndighed, medmindre andet er fastsat i vedtægter eller aftaler. Disse tyske direktiver har dog ingen retskraft. Sverige henviste i relation til efterforskningsforanstaltninger til afsnit 10 i lov om internationalt retligt samarbejde i straffesager, i henhold til hvilken anmodninger om retlig bistand skal efterkommes omgående efter samme procedure som for en tilsvarende foranstaltning i forbindelse med en svensk forundersøgelse eller retssag, medmindre andet er fastsat i loven.

I de fleste tilfælde skal anmodninger om retlig bistand først gennemgås og godkendes, hvis ingen af begrundelserne i den nationale ret for at afvise anmodningen finder anvendelse. I nogle tilfælde foretages denne gennemgang eller fuldbyrdelsen af anmodningen af en anden instans end den, der behandler tilsvarende afgørelser i indenlandske sager. Det er dog ikke muligt at vurdere, hvordan selve anmodningen prioriteres, medmindre der gælder særlige regler på området efter samme principper som i rammeafgørelsen. I denne henseende skal det understreges, at de bestemmelser, hvortil Tyskland henviste, ikke har retskraft, og at de svenske regler kun delvist dækker artikel 4's anvendelsesområde. Kommissionen har derfor ikke modtaget tilstrækkelige oplysninger til at kunne vurdere, om denne bestemmelse er specifikt gennemført. Under alle omstændigheder er spørgsmålet ikke længere helt så relevant på baggrund af de nye EU-instrumenter om indefrysning og konfiskation (hvoraf nogle netop er vedtaget, og andre fortsat er til drøftelse³⁴), som er mere vidtrækkende end reglerne om gensidig bistand, fordi de er baseret på princippet om gensidig anerkendelse.

2.5. Artikel 7: Geografisk anvendelse

Ifølge denne bestemmelse finder rammeafgørelsen anvendelse i Gibraltar, når anvendelsen af 1990-konventionen udvides til at omfatte Gibraltar. Det Forenede Kongerige har ikke givet oplysninger, der gør det muligt at konkludere, at bestemmelsen er gennemført i national ret.

3. KONKLUSIONER

Det må konkluderes, at ikke alle medlemsstater fremsendte ordlyden af alle relevante gennemførelsesbestemmelser til Kommissionen inden for den fastsatte frist. Den konkrete vurdering og de deraf følgende konklusioner er derfor i visse tilfælde baseret på ufuldstændige oplysninger. Kommissionen modtog ingen oplysninger fra Østrig og Portugal. Når det er sagt, kan situationen med hensyn til medlemsstaternes gennemførelse af de specifikke bestemmelser beskrives som følger:

Artikel 1: Det store flertal af medlemsstater (tolv) synes at opfylde bestemmelserne i artikel 1, stk. a), hvorimod Grækenland, Luxembourg og formentlig også Sverige vil være nødsaget til at ophæve eller omformulere deres forbehold vedrørende artikel 2 i 1990-konventionen. Det ser ligeledes ud til, at et flertal af medlemsstaterne (ti) opfylder bestemmelserne i

³⁴ Rådets rammeafgørelse af 22. juli 2003 om fuldbyrdelse i Den Europæiske Union af kendelser om indefrysning af formuegoder eller bevismateriale (EFT L 196 af 2.8.2003, s. 45) samt de to danske initiativer vedrørende udkast til rammeafgørelser om henholdsvis fuldbyrdelsen i Den Europæiske Union af afgørelser om konfiskation og konfiskation af udbytte, redskaber og formuegoder fra strafbart forhold (EFT C 184 af 2.8.2002, s. 3 og 8). Der blev opnået politisk enighed om sidstnævnte initiativ den 19. december 2002.

artikel 1, stk. b), hvorimod Østrig, Grækenland, Luxembourg og Portugal tilsyneladende ikke opfylder bestemmelserne, medens Spanien er i færd med at ændre sin nationale lovgivning, så den i substansen lever fuldt op til kravene i rammeafgårelsen.

Artikel 2: Elleve medlemsstater (Belgien, Danmark, Tyskland, Spanien, Frankrig, Irland, Luxembourg, Nederlandene, Finland, Sverige og Det Forenede Kongerige) gav oplysninger til Kommissionen, som viste, at de generelt opfylder bestemmelserne i denne artikel. I visse tilfælde opereres der dog kun med den i rammeafgårelsen fastsatte strafferamme, hvis der er tale om en alvorlig forbrydelse.

Artikel 3: Konfiskation i værdi synes mulig i forskelligt omfang, men under alle omstændigheder som en alternativ foranstaltning (også selv om det i visse tilfælde er begrænset til bestemte sager eller bestemte typer lovovertrædelser eller formuegoder) i indenlandske retssager i elleve medlemsstater (Belgien, Danmark, Tyskland, Frankrig, Irland, Italien, Luxembourg, Nederlandene, Finland, Sverige og Det Forenede Kongerige) og i mindst ni medlemsstater i forbindelse med udenlandske retsanmodninger (Belgien, Danmark, Frankrig, Irland, Italien, Nederlandene, Finland, Sverige og Det Forenede Kongerige samt sandsynligvis Tyskland). I Spanien og Luxembourg er der udarbejdet lovforslag, der skal sikre opfyldelsen af bestemmelserne i denne artikel. Nogle af de betingelser, der er knyttet til fuldbyrdelsen af udenlandske retsafgårelser, vil sandsynligvis være i strid med de kommende EU-instrumenter om konfiskation.

Artikel 4: Kommissionen har ikke modtaget tilstrækkelige oplysninger til at kunne afgøre, om denne bestemmelse er specifikt gennemført.

Artikel 7: Kommissionen har ikke modtaget dokumentation, der sætter den i stand til at konkludere, at den pågældende medlemsstat har gennemført denne bestemmelse.

Med henvisning til det foranstående opfordrer Kommissionen medlemsstaterne til at sikre hurtig og fuldstændig gennemførelse af rammeafgårelsen og omgående underrette Kommissionen, når det er sket, dog senest den 1. september 2004, samt fremsende en redegørelse for de foranstaltninger, der er truffet, vedlagt ordlyden af de gældende lovbestemmelser eller administrative regler.